

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Enhed: Sundhedsøkonomi

Sagsbeh.: DEPNOU

Sags nr.: 1202706

Dok. Nr.: 973862

Dato: 14. juni 2012

Modelpapir for udmøntning af lånepulje til energiinvesteringer i kvalitetsfundsstøttede sygehusbyggerier

Det fremgår af regeringsgrundlaget, at regeringen vil optage drøftelser med regionerne om mulighed for at låne til investeringer, som skaber grundlag for en mere rationel hospitalsdrift.

Forslag til model

Der lægges op til, at regeringsgrundlaget udmøntes ved en model, hvor der meddeles låneadgang til kvalitetsfundsstøttet sygehusbyggeri under forudsætning af, at byggeriet i den kommunale myndighedsbehandling kan klassificeres efter bygningsreglementets energiramme "bygningssklasse 2020".

Projekterne kan opnå låneadgang på 2,3 pct. af den forudsatte arealpris til det kvalitetsfundsstøttede byggeri, som klassificeres som "bygningssklasse 2020". Låneadgangen vil udgøre 2,3 pct. af en arealpris på 28.000 kr./m², der er afledt af Ekspertpanelets beregningsforudsætninger. Låneadgangen vil således udgøre 644 kr./m² for det byggeri, som klassificeres som "bygningssklasse 2020".

Regionerne skal ved ansøgning redegøre for arealet af det samlede byggeri, som vil blive klassificeret som "bygningssklasse 2020". Låneadgangen vil ikke kunne udgøre mere end 2,3 pct. af den samlede investeringsramme for projektet, inkl. it, udstyr, apparatur mv.

Der vil ikke kunne opnås låneadgang til (del-)projekter, som ikke vil kunne klassificeres som "bygningssklasse 2020" (renoverings- og ombygningssprojekter). Låneadgangen er som udgangspunkt specifik pr. projekt, men kan i særlige tilfælde puljes inden for regionen. Muligheden for at pulje midlerne kan f.eks. udnyttes, hvis en region kan redegøre for, at en klassificering til "bygningssklasse 2020" i et konkret projekt er knyttet til løsningselementer, som alene kan realiseres, hvis låneadgangen udvides ud over de 2,3 pct., mens behovet for låneadgang i et andet af regionens kvalitetsfundsstøttede projekter er modsvarende lavere, f.eks. fordi der er tale om delvis ombygning, eller fordi byggeriet allerede er langt fremskredet i sin planlægning, hvorfor det ikke er muligt at løfte byggeriet til 2020 eller fordi "bygningssklasse 2020" kan realiseres med en mindre investering. En regions adgang til at pulje midler vil dermed være knyttet til, at regionen konkret redegør for, hvad der begrunder en merudgift udover de 2,3 pct. mht. at opnå "bygningssklasse 2020" og samtidig konkret redegør for, hvorfor det er den mest hensigtsmæssige udnyttelse af adgangen til at foretage energiinvesteringer på regionens kvalitetsfundsbyggerier samlet set.

Låneadgangen udmønter regeringsgrundlagets formuleringer om bedre muligheder for rentable investeringer mv.

Betingelser

Det er en forudsætning for låneadgangen, at der ved den kommunale myndighedsbehandling kan opnås klassificering som bygningssklasse 2020.

Regionen skal i ansøgning til Økonomi- og Indenrigsministeriet angive, hvornår den kommunale myndighedsbehandling forventes afsluttet. Det skal efterfølgende meddeles Økonomi- og Indenrigsministeriet, når myndighedsbehandlingen er afsluttet. Hvis ikke byggeriet bliver klassificeret som bygningsklasse 2020 bortfalder låneadgangen. Lånerammen kan således ikke anvendes som reserve for byggeriet.

Regionerne skal i ansøgning om låneadgang redegøre for, hvilke generelle energibesparende tiltag, der iværksættes for samlet set at opnå klassificering som bygningsklasse 2020. Det vil kunne være en beskrivelse af satsninger på f.eks. vedvarende energiformer, tiltag for så vidt angår klimaskærmen eller energibesparende tiltag på forsyningskomponenter. Der skal endvidere så vidt muligt indgå en kvantificering af forventede energibesparelser og heraf følgende økonomiske besparelser fordelt på relevante hovedområder for de iværksatte tiltag.

Hvis regionen ønsker at pulje midlerne inden for regionen, skal regionen redegøre for udgifterne for det konkrete projekt i forhold til klassificering som "bygningsklasse 2020", således at størrelsen af den endelige låneadgang kan fastsættes. Regionen skal i sådanne tilfælde endvidere i ansøgningen redegøre for rentabiliteten i det udvidede projekt.

Supplerende oplysninger i ansøgningen

Regionerne bedes i ansøgningen endvidere oplyse, hvilke tiltag, der tages med henblik på i øvrigt at nedbringe energiforbruget relateret til hospitalsdrift. Det vil kunne vedrøre elevatorer, scannere, røntgenudstyr, køleanlæg, serverrum, stinkskabene, proces- og lagerkøling mv. En beskrivelse af forventede energibesparelser og heraf følgende økonomiske besparelser på den efterfølgende drift skal indgå.

Oplysningerne om energibesparende tiltag oplyses med henblik på i forlængelse af udmøntningen af låneadgangen til energiinvesteringer at belyse regionernes arbejde med energibesparende tiltag, som både kan knytte sig til selve bygningernes energiklasse og til hospitalets procesenergiforbrug.

Energistyrelsen vil i 2013 i samarbejde med regionerne afholde et seminar om energibesparende tiltag i forbindelse med sygehusbyggeri med særligt fokus på reduktion af procesenergiforbrug, ligesom der i tilknytning hertil i fællesskab vil blive udarbejdes vejledende materiale.

Fastlæggelse af profil for låneadgangen

Der skal i ansøgningen redegøres for den forventede udgiftsprofil for investeringen, således at tidsfastsættelse af lånedispositionen kan finde sted. På baggrund af udgiftsprofilen fastsætter Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse en profil for investeringerne, som indgår i en samlet finansieringsprofil, som Økonomi- og Indenrigsministeriet vil lægge til grund for en dispensation til lån til energiinvesteringerne.

Hvis der på tidspunktet for ansøgning om låneadgang til energiinvesteringer ikke foreligger en forventet udgiftsprofil for investeringen, kan profilen for lånedispen-

tionen evt. fastlægges senest i forbindelse med regionens udbetalingsanmodning, jf. regnskabsinstruksen for anvendelse af kvalitetsfondsmidler.

Opfølgning

Låneadgangen er betinget af, at byggeriet klassificeres som bygningsklasse 2020, og dette kan ikke fraviges. Endvidere vil låneadgangen være betinget, at kvalitetsfondsprojektet samlet lever op til de krav, som lægges til grund for udbetaling af kvalitetsfondsmidler.

Regionen vil være forpligtet til at meddele Økonomi- og Indenrigsministeriet, hvis der foretages ændringer i projektet, således at forudsætningerne for ansøgningen ændrer sig. Hvis det vurderes, at ændringerne er så væsentlige, at forudsætningen om klassificering til "bygningsklasse 2020" kan drages i tvivl, vil det kunne pålægges regionen at godtgøre, at byggeriet fortsat lever op til bygningsklasse 2020.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse udarbejder i foråret 2013 en oversigt over regionernes ansøgninger og meddelte lånedispensationer, som kan danne grundlag for en drøftelse med Danske Regioner.

Proces

Ansøgning skal sendes til Økonomi- og Indenrigsministeriet, som koordinerer med Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse.

Bilag: Baggrund

Kommunerne er myndighed

Det er kommunerne, der er myndighed på området og har ansvaret for udstedelse af byggetilladelser og håndtering af anmeldelser af byggerier, herunder i forhold til bygningsreglementet. Der lægges op til, at det statslige tilsyn med anvendelsen af lånerammen for energiinvesteringer bygger på, at projekterne i myndighedsbehandlingen for så vidt angår energirammer opnår de nødvendige kommunale godkendelser i forbindelse med efterlevelse af bygningsreglementets "bygningsklasse 2020", f.eks. ved byggetilladelser.

Dette sikrer, at der føres tilsyn med, at byggerierne lever op til kravene for bygningssklasse 2020, og at der ikke indgår yderligere dokumentationskrav eller sagsbehandling end den kommunale sagsbehandling, som under alle omstændigheder vil skulle foretages i forbindelse med behandling af byggetilladelser mv. samt efterfølgende tilsyn, uanset om projektet søger om låneadgang til energiinvesteringer.

Modellen sikrer dermed et minimalt administrativt ekstraarbejde.

Fakta om energiklasser og bygningsreglementet

Bygningsreglementet fastsætter standarder for byggeris energiforbrug. Bygningsreglementet fastsætter, at bygninger skal opføres, så unødvendigt energiforbrug til opvarmning, varmt vand, køling, ventilation og belysning undgås, samtidig med at der opnås tilfredsstillende sundhedsmæssige forhold.

For nybyggeri indgår i bygningsreglementet bestemmelser for bygningernes energiforbrug, som fastsættes i en energiramme, som er minimumsstandard for nybyggeri, jf. faktaboksen nedenfor. Endvidere fastsættes i bygningsreglementet to frivillige lavenergiklasse, hhv. 2015- og 2020-lavenergiklasser.

Energiklasserne fastsætter dels bygningens samlede behov for tilført energi til opvarmning, ventilation, køling, varmt brugsvand og eventuel belysning. Dels omfatter energiklasserne krav til klimaskærm (tæthed og varmetab) og komponenter (f.eks. krav til vinduer og varmegenvinding).

Energirammen dækker ikke energiforbrug til apparater (f.eks. computere) eller procesenergi til udstyr (f.eks. elevatorer, scannere, kølerum mv.).

Bygningsreglementets gældende energiramme gælder som minimumskrav til nybyggerier. Lavenergiklasserne er frivillige. Ved lavenergibebyggelse forstås bebyggelse, der på tidspunktet for ansøgningen om byggetilladelsen, opfylder de energirammer for energiforbrug og komponentkrav for lavenergibebyggelse, der er fastsat i bygningsreglementet. Kommunerne kan dog med hjemmel i planloven stille yderligere krav i lokalplaner om, at ny bebyggelse skal opføres som lavenergibebyggelse. Hvis en lokalplan indeholder krav om, at byggeri skal opføres i henhold til lavenergiklasse 1, skal byggeriet opføres efter lavenergiklasse 2015. Dette har Aarhus Kommune f.eks. gjort i lokalplanen vedr. Det Nye Universitetshospital i Aarhus.

Det gældende bygningsreglement fastsætter, at for kontorer, skoler, institutioner m.m. må bygningens samlede behov for tilført energi højst være 71,3 kWh/m² pr. år tillagt 1650 kWh pr. år divideret med det opvarmede etageareal.

Samme bygninger kan klassificeres som en lavenergibygningsklasse 2015, når det samlede behov for tilført energi ikke overstiger 41 kWh/m² pr. år tillagt 1000 kWh pr. år divideret med det opvarmede etageareal. Disse kan yderligere klassificeres som bygningssklasse 2020, når det samlede behov for tilført energi ikke overstiger 25 kWh pr. år.

For bygninger eller bygningsafsnit med behov for f.eks. et højt belysningsniveau, ekstra meget ventilation, et stort forbrug af varmt brugsvand eller lang benyttelsestid eller bygninger med stor rumhøjde forhøjes energirammen med et tillæg, der modsvarer det beregnede energiforbrug hertil. Procesenergi som f.eks. ventilation i operationsrum, specialudstyr (inkl. køling) indgår ikke i energirammen. Dette har væsentlig betydning for bl.a. sygehusbyggeri, idet der således i energirammen kan tages højde for de særlige funktioner, der ligger i et sygehus.